

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

یونس نگاه- کابل

۲۴ اگست ۲۰۲۰

یونس نگاه

دهان کرائی رهبر

آدم نورمال بعد از مرگ خاموش می‌شود. رهبر یا قهرمان اما بعد از مردن تازه سرگپ می‌آید. آنقدر گپ می‌زند که آخر گفتگی‌های دوران زندگی‌اش، رنگ می‌بازند.

بیشتر قهرمانان و رهبران در زندگی یک‌دنده‌اند، موضع روشن دارند و در طیف خاصی جا می‌گیرند. اما بعد از مرگ هرکس در دهانش هرچه گذاشت، می‌گوید. با تغییر نسل‌ها تغییر می‌کند، با جابه‌جائی حکومت‌ها استحاله می‌شود.

گاهی یک قهرمان یا رهبر سیاسی-مذهبی که در زندگی صاحب دهان واحد بوده است، بعد از مرگ چندین دهان باز می‌کند. از یکی صدای دمکراسی و صلح می‌آید، از دیگری صدای تفرقه و جنگ، از یکی آرمان‌گرایی و مبارزه بلند

است، از دیگری محافظه‌کاری و سازش. از یک دهان فرمان می‌دهد که بکشید و از دیگری فریاد می‌زند که نکشید.

آدم نورمال بعد از مرگ خاک و گل و بته می‌شود و در طبیعت آرام می‌گیرد. رهبر و قهرمان بعد از مرگ تفنگ و چوکی و پیسه می‌شود و هیچ آرام ندارد. گاه دیو می‌شود و گاهی فرشته، گاه مدیر می‌شود و گاهی شورشی، گاه دوست می‌شود و گاهی دشمن.

مردم نیز به این نقش رهبران عادت دارند. رهبران زنده اگر ضد و نقیض گویند، کسانی از میان پیروان او متعجب می‌شوند، اما بعد از مرگ رهبر از او هرچه بشنوند تعجب نمی‌کنند، چون می‌دانند که دهان رهبر و قهرمان بعد از مرگ کرائی است و برای هرکس به‌اندازه هوش و پول و زورش سخن می‌گوید.